

Startside>Dine rettigheder>Ofre for forbrydelser>Erstatning>Erstatningskrav mod gerningsmanden
Erstatningskrav mod gerningsmanden

Italien

Hvordan kan jeg kræve erstatning eller anden godtgørelse fra en skadevolder i en retssag (som led i en straffesag), og hvem skal jeg stille kravet til?

Skadevolderen er forpligtet til at betale offeret skadeserstatning. I henhold til artikel 185 i straffeloven giver enhver forbrydelse offeret ret til at anlægge et civilt søgsmål om genoprettelse af en tidligere tilstand. Enhver forbrydelse, der forvolder materiel eller immateriel skade, gør skadevolderen og dem, der ifølge civilretten er ansvarlige for dennes handlinger, erstatningspligtige. Skade som følge af en forbrydelse er en af de hypoteser, hvor man ligeledes kan få erstatning for immateriel skade (artikel 20159 i den civile lovbog).

Offeret kan vælge mellem to forskellige klageveje for at opnå skadeserstatning.

Den pågældende kan anlægge et civilt søgsmål i straffesagen. I dette tilfælde er det den strafferetlige domstol, der ved straffesagens afslutning vurderer skaden eller afsiger dom om retten til erstatning, hvorefter den henviser parterne til den civile domstol med henblik på beregning af erstatningsbeløbet. I henhold til artikel 74 i strafferetsplejeloven kan den person, der har lidt skade som følge af forbrydelsen, eller dennes efterkommere anlægge et civilt søgsmål til genoprettelse af en tidligere tilstand og erstatning for den lidt skade, jf. artikel 185 i straffeloven, mod mistænkte og dennes civilretligt ansvarlige inden for rammerne af straffesagen.

Offeret kan også anlægge et civilt søgsmål direkte ved at indgive erstatningskravet til retten for civile sager.

Forholdet mellem et civilt søgsmål og en straffesag reguleres i henhold til artikel 75 i strafferetsplejeloven. Et civilt søgsmål anlagt ved en civil domstol kan henvises til en strafferetlig domstol, så længe den civile domstol ikke har truffet nogen afgørelse om sagens realitet (gælder også, selv om den endnu ikke har fået retskraft). En sådan henvisning betyder, at sagen ophæves. Den strafferetlige domstol træffer ligeledes afgørelse om omkostningerne i den civile sag. Den civile sag fortsætter ved den civile domstol, hvis ikke den er blevet henvist til den strafferetlige domstol, eller hvis den blev anlagt på et tidspunkt, hvor det ikke længere var tilladt at træde ind i sagen som civil part. Hvis søgsmålet anlægges ved den civile domstol, efter at personen er trådt ind i straffesagen som civil part, eller efter at straffesagen er blevet pådømt i første instans, suspenderes den civile sag, indtil den endelige straffedom foreligger, dog med de ved lov fastsatte undtagelser.

I hvilken fase af straffesagen skal jeg fremsætte kravet?

Det er muligt at træde ind i sagen som civil part på det indledende retsmøde eller på et senere tidspunkt, så længe foranstaltningerne i artikel 484 i strafferetsplejeloven ikke er afsluttet (indledende foranstaltninger inden retsforhandlingerne). Denne frist skal overholdes, da muligheden ellers forpasses. Hvis den civile part træder ind i sagen efter udløbet af den frist, der er fastsat i artikel 468, stk. 1, i strafferetsplejeloven (indkaldelse af vidner, sagkyndige og rådgivere), kan den civile part ikke længere fremlægge lister over vidner, sagkyndige eller rådgivere. Når offeret er trådt ind i sagen som civil part, er den pågældende part i straffesagen i alle instanser, medmindre han eller hun bliver udelukket eller frivilligt udtræder af sagen. Det civile søgsmål, som anlægges under straffesagen, kan bortfalde i to tilfælde: 1) krav om udelukkelse af den civile part fremsat af den offentlige anklager, mistænkte eller dennes civilretligt ansvarlige (artikel 80 i strafferetsplejeloven) eller automatisk udelukkelse ved kendelse afsagt af dommeren, inden forhandlingerne i første instans indledes (artikel 81 i strafferetsplejeloven) og 2) udtrykkelig tilbagetrækning af offerets indtræden i sagen som civil part, som kan ske i alle instanser og i alle faser af retssagen, ved en mundtlig eller skriftlig erklæring fra parten eller dennes særlige repræsentant; stiltiende tilbagetrækning, som kan udledes af partens undladelse af at fremsætte skriftlige indlæg eller anlæggelse af et søgsmål ved den civile domstol (artikel 82 i strafferetsplejeloven).

Hvad kan jeg kræve i erstatning, og i hvilken form skal kravet indgives (skal jeg angive et samlet beløb og/eller udspecificere de enkelte tab, tabt fortjeneste og tabte renter)?

Indtræden i sagen som civil part kan vedrøre ethvert krav om erstatning for den materielle eller immaterielle skade, der er lidt, udgifter til lægebehandling, udgifter til retshjælp eller teknisk sagkyndige og alle andre afholdte og dokumenterede udgifter, som kan henføres til den begærede forbrydelse.

Er der en særlig formular for sådanne krav?

Der findes ikke nogen officiel formular i den italienske strafferetspleje, men følgende betingelser skal være opfyldt:

Den civile part skal have påtalekompetence. Erklæringen om indtræden som civil part skal indgives til justitskontoret ved den pågældende ret eller fremlægges på retsmødet, og den skal indeholde følgende: a) den fysiske persons identitet eller navnet på den forening eller enhed, der træder ind i sagen som civil part, samt navnet på dennes repræsentant, b) identiteten på den mistænkte, som det civile søgsmål anlægges mod, eller andre personlige oplysninger, der gør det muligt at identificere denne, c) fornavn og efternavn på forsvareren og fuldmagtens ordlyd, d) angivelse af begrundelsen for kravet og e) forsvarerens underskrift. Hvis ikke erklæringen fremlægges på et retsmøde, skal den civile part forkynde det for de øvrige parter i sagen, og den får retsvirkning for hver enkelt af disse parter fra forkyndelsesdatoen. Hvis ikke fuldmagten er indsat nederst på siden eller i erklæringens margen, og hvis den er udfærdiget i et af de øvrige formater, der er omhandlet i artikel 100, stk. 1 og 2, i strafferetsplejeloven, skal den indgives til justitskontoret eller fremlægges på retsmødet samtidig med erklæringen om indtræden som civil part i sagen.

Hvilke beviser skal jeg fremlægge til støtte for kravet?

I en straffesag er det civile søgsmål "sekundært" i forhold til skyldsspørgsmålet. Det er anklagemyndigheden, der skal bevise, at mistænkte er skyldig. Den civile part kan dog bidrage til bevisoptagelsen og føre bevis for den lidt skade, skadens omfang osv. Bevisbyrden er imidlertid lagt fast i den civile sag, hvor skadelidte skal påvise – herunder ved formodninger – omfanget af den lidt skade (f.eks. ved lægeerklæringer).

Kan jeg få retshjælp før og/eller under retssagen? Kan jeg få det, hvis jeg ikke bor i det land, hvor retssagen finder sted?

Gratis retshjælp ydes til personer, hvis indtægt ikke overstiger en bestemt årlig grænse. Den ydes til italienske og udenlandske statsborgere, når sagen behandles i Italien. Spørgsmålet er omfattet af præsidentens bekendtgørelse nr. 115 fra 2002.

I hvilke tilfælde ville kriminalretten afvise eller afslå at træffe afgørelse om mit erstatningskrav over for skadevolderen?

Under straffesagen bliver det civile søgsmål ikke antaget, hvis mistænkte frifindes. Derudover kan en indtræden som civil part ikke antages, hvis erklæringen herom fremsættes på det retsmøde, der er berammet efter en anmodning om strafanvendelse fremsat under forundersøgelsen. Den kan endvidere ikke antages, hvis retsmødet er berammet med henblik på strafanvendelse i forbindelse med en indsigelse mod en kendelse om dom uden domsforhandling. I andre tilfælde, såsom straffesager vedrørende mindreårige, er det udtrykkeligt fastsat ved lov, at det ikke er muligt at træde ind i sagen som civil part.

Kan jeg appellere en sådan afgørelse eller søge andre former for godtgørelse/kompensation?

Efter forhandlingen og domsafsigelsen i første instans eller i appelretten kan den civile part, hvis ikke den endelige afgørelse synes at tilgodese offerets interesser, gennem sin forsvarer appellere den ugunstige afgørelse inden for rammerne af de klagepunkter (dvs. de foranstaltninger), der vedrører det civile erstatningskrav. Afgørelsen om eventuelt at ændre førsteinstansdomstolens dom for så vidt angår de civile aspekter (dvs. skadeserstatningen) ophæver de negative virkninger af den del af dommen, der vedrører erstatningsspørgsmålet, men har ikke nogen betydning for fastlæggelsen af mistænkt strafansvar (hvis han blev erklæret uskyldig ud fra et strafferetligt synspunkt, bliver han ved med at være det, også efter ændringen til fordel for den civile part). Den strafferetlige domstols afgørelse forbliver derfor – med hensyn til mistænkt strafansvar – uændret, hvis kun den civile part appellerer frifindelsesdommen. Der kan således forekomme konkrete og objektive uoverensstemmelser mellem førsteinstansdomstolens dom, ved hvilken mistænkte frifindes rent strafferetligt, og dommen i appelsagen efter den civile parts appel, der fastslår omstændighederne omkring forbrydelsen som udgangspunkt for afgørelsen om skadeserstatning. Der er, som man kan se, tale om et meget følsomt og teknisk emne.

Hvis jeg tilkendes erstatning af retten, hvordan sikrer jeg så, at dommen fuldbyrdes i forhold til skadevolderen, og hvilken form for hjælp kan jeg få til dette?

En dom om genoprettelse af en tidligere tilstand og skadeserstatning erklæres foreløbigt eksigibel på begæring af den civile part, når der foreligger en legitim begrundelse herfor. Til gengæld er en dom om betaling af et forskud altid umiddelbart eksigibel. Når afgørelsen er eksigibel, kan parten iværksætte tvangsfuldbyrdelse efter reglerne i den civile retspleje.

Sidste opdatering: 12/03/2019

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af de respektive EU-lande. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Europa-Kommissionen påtager sig ingen form for ansvar for oplysninger eller data, der optræder i nærværende dokument, eller hvortil der henvises heri. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.